

PORTRET ČUVENOG NAUČNIKA BIĆE USKORO IZLOŽEN U ŠVAJCARSKOJ

"Plavi Tesla" u Ambasadi Srbije

HUZUM: Tekst "Vesti" čuvaju u muzeju

У НЕМАЧКОЈ У СТРУЈА И ЈЕДНА СЛИКАРСКА КНЕГИЊА

"Plavi Tesla" na dnevnoj svetlosti

■ Zbog nove tehnike osvetljavanja studija ovaj Teslin portret u Americi je nazvan "ikonom umetnosti i tehnike", a zbog lepote zvali su ga i "veštačkim suncem"

Kopija čuvenog Teslinog "Plavog portreta" koji je 1916. godine naslikala američka slikarka, kneginja mađarskog porekla Vilma Ljvov Paragli (1864-1923), zahvaljujući Petru Stojanoviću, osnivaču udruženja "Tesla Societi" iz Sent Galena, Snežani Janković, ambasadori Srbije u Švajcarskoj, i muzeju Nordze iz Huzuma na severu Nemačke, koji je vlasnik originala,

21. februara će biti izložena u Ambasadi Srbije u Bernu.

Nikola Tesla je samo jednom pozirao i to čuvenoj slikarki Paragli, a portret je nazvan plavi jer je Tesla prelamajući svetlosne zrake specijalnom staklenom cevi koju je izmislio za ovu priliku, u studiju ostvario plavu boju koju je velika slikarka verno prenela na platno.

Zbog nove tehnike rasvetle i talenta slikarke Paragli kojim je portret naslikala, sliku su u Americi nazvali "ikonom tehnike i umetnosti", a zbog izuzetne lepote mediji su je nazivali i "veštačkim suncem".

Kopije

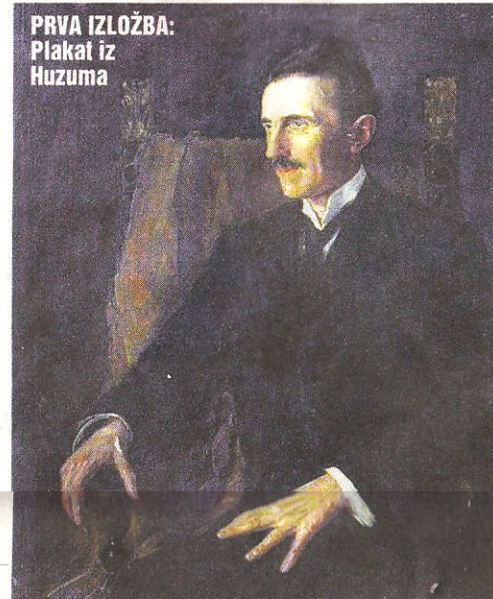
Prema informaciji izlagača, do sada su izrađene samo dve kopije Teslinog "Plavog portreta".

Jedna je prodana u Nemačkoj, nepoznatom kupcu za nepoznat iznos, a druga će zahvaljujući muzeju Nordze i udruženju "Nikola Tesla" iz Sent Galena, 22. februara biti izložena u Ambasadi Srbije u Bernu.

Svečanosti će prisustvovati samo pozvani gosti, ali će portret jedno vreme, koje još nije precizirano, ostati u ambasadi.

Original "Plavog portreta" čuva se u muzeju Nordze u Huzumu, a pokazuje se samo u izuzetnim prilikama.

PRVA IZLOŽBA: Plakat iz Huzuma

veštao i muzej i "Plavi portret".

Popisivači imovine muzeja ne znajući o kakvoj se slici radi, u katalog slika pod brojem 1169 upisali su je kao "Gospodinov portret". Tek je istoričar umetnosti dr Korneljus Šteknener utvrdio da je na slici čuveni srpski pronalazač, ali identifikacija slike time nije završena.

Slika je nastala u Njujorku, a slikarka se od nje nije rastajala do smrti 1923. godine. Godinu dana posle njene smrti portret je na aukciji kupio njujorški trgovac nekretninama i dijamantima Ludvig Nisen, poreklom Nemač. Iste godine (1924), nakon kupovine slike, bogati Nemač je umro, a posle njegove smrti trag portretu se gubi. Pronađen je tek 1980. na tavanu muzeja Nordze u Huzumu. Kako je kasnije objavljeno, Ludvig Nisen je svome rodnom gradu za-

Traganje za dokazima do 2007. nastavljeno je akcijama i prepiskama Draginje Maskareli, autorke umetničke zbirke muzeja "Nikola Tesla" iz Beograda, i doktorke Astrid Frik, tadašnje direktorke muzeja Nordze u Huzumu. Međutim, smrću doktorke Astrid Frik proces identifikacije je usporen, a konačno su ga početkom 2009. godine kraju privedi istoričar umetnosti dr Sven Hinrih Simers iz Huzuma i Vladimir Jelenković, direktor muzeja "Nikola Tesla"

iz Beograda. Bilo je to senzacionalno otkriće, a "Plavi portret" javnosti je nakon 85 godina prvi put pokazan 29. marta 2009. godine na izložbi "Mito, struja i jedna slikarska kneginja" ("Mithos, Strom und eine Malerfürstin") u muzeju Nordze u Huzumu.

Otvaranju ove senzacionalne izložbe prisustvovali su konzuli Srbije Vojin Dragišić i hrvatske Žarko Plevnik. Na otvaranje je iz Švajcarske stigao i poznati Teslin promotor Petar Stojanović, a iz Berlina režiser Mihael Krauze, autor biografskog filma i knjige "Kako je Nikola Tesla pronašao 20. vek" (Wie Nikola Tesla das 20. Jahrhundert erfand). "Vesti" su bile jedini srpski medij koji je direktno izvestio sa ovog događaja, a izveštaji našeg lista o pronalasku "Plavog portreta" i njegovoj prvoj izložbi i danas se čuvaju u dokumentaciji Nordze muzeja u Huzumu.

R. LUKIĆ

